

‘Versplintering: het nieuwe normaal?’

Simon Otjes over de nieuwe gemeenteraden

De nieuwe gemeenteraden zijn in doorsnee minder versnipperd dan de Tweede Kamer. En sinds de lokale verkiezingen van vier jaar geleden is de politieke versplintering niet toegenomen.

Simon Otjes, onderzoeker bij het Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen van de Rijksuniversiteit Groningen, plaatst vraagtekens bij de algemene conclusie na de uitslag van de gemeenteraadsverkiezingen: de partijpolitieke versplintering zet door. ‘Als we systematisch kijken naar de gemeenteraadsverkiezingen en deze vergelijken tussen gemeenten, met vorige raadsverkiezingen en met de landelijke verkiezingen, komt een genuanceerder beeld naar voren’, analyseert Otjes. Misschien met één uitzondering: in de grotere gemeenten.

[Lees verder >](#)

Honderd jaar op wacht

De Staatkundige Gereformeerde Partij is een door-en-door Hollands fenomeen. Een partij die vanaf de oprichting - dit jaar honderd jaar geleden - zich tot taak heeft gesteld om het ‘erfdeel der vad’ren’ kloek te verdedigen. Als partij van orthodoxe calvinisten hoorde er, zeker aanvankelijk, een fikse scheut antipapisme bij. Tot diep in de jaren ‘50 preekten SGP’ers in de Tweede Kamer tegen de dreigende ‘verroomsing’ van het protestantse Nederland. Het bezoek van paus Johannes Paulus II in 1985 was een van de laatste naweeën. En dat leverde een fraaie spotprent op.

[Lees verder >](#)

Bert van den Braak, fellow Montesquieu Instituut in Den Haag

'Ongetwijfeld hebben zij die het referendum voorstaan het goede voor met 'de democratie'. Dat gold vast ook voor de initiatiefnemers die in 2005 de eerste stap zetten naar het raadgevend referendum. Goede bedoelingen eindigden echter in frustratie, niet het minst bij kiezers. 'Beter ten halve gekeerd dan ten hele gedwaald' is nu verstandig..'

[Lees de column >](#)

Nederland

Unie & lidstaten

Tijd voor meer debat over Europa.

> [Lees verder](#)

Duitsland

Merkel IV, Niederländische Verhältnisse?

> [Lees verder](#)

Brexit

Op het kruispunt van de onderhandelingen tussen Londen en Brussel.

> [Lees verder](#)

Hongarije

Op weg naar nieuwe verkiezingen.

> [Lees verder](#)

---

4 april 2018, Den Haag

[Terugblik gemeenteraadsverkiezingen 2018](#)

Democratie in Debat

10 april 2018, Den Haag

[Politiek Café](#)

Democratie in Debat

> [Uitgebreide agenda](#)

Agenda

Waarom verliest links en wint rechts? En waarom winnen Wakker Emmen en Groep De Mos? Een analyse.

> [Lees verder](#)

Gevallen ministers

Soms is het om frustratie af te wentelen, soms om de lucht te zuiveren. Waarom bewindslieden aftreden. Een proefschrift.

> [Lees verder](#)

Parlementaire rituelen

Al jarenlang verkeert de Tweede Kamer in een welhaast permanente vorm van zelfonderzoek. Een proefschrift.

> [Lees verder](#)

Democratische correctie binnen Europa

Hoe op te treden tegen landen binnen de Europese Unie die de rechtsstaat niet zo serieus nemen? Minder subsidie? Een pleidooi.

> [Lees verder](#)

De Grondwet overvraagd

Minister Ollongren leest meer in artikel 1 van de Grondwet, het discriminatieverbod, dan er daadwerkelijk staat. Een column.

> [Lees verder](#)

'Eén troost: de opkomst bij verkiezingen voor Provinciale Staten en het Europe Parlement is nog lager.'

Kees Aarts, hoogleraar politicologie aan de Rijksuniversiteit Groningen, reagerend op het opkomstpercentage bij de gemeenteraadsverkiezingen: 55 procent.

En verder

Nieuws

Staatsraad voor een dag - verslag van de jaarlijkse Grondwetdag, dit jaar bij de Raad van State.

[Lees verder >](#)

Denederlandsegrondwet.nl vernieuwd - de website over de Grondwet is helemaal op de schop gegaan.

[Lees verder >](#)

Oud-Tweede Kamerleden in nieuwe raden Tien prominente SGP-Kamerleden

[Richard de Mos](#) (ex-PVV) - Den Haag

[Joost Eerdmans](#) (ex-LPF) - Rotterdam

[Hans Smolders](#) (ex-LPF) - Tilburg

[Mat Herben](#) (ex-LPF) - Montfoort

[Willie Dille](#) (PVV) - Den Haag

[Henk van Gerven](#) (SP) - Oss

[Ciska Joldersma](#) (CDA) - Hardenberg

[Manon Fokke](#) (PvdA) - Maastricht

[Margo Kraneveldt](#) (PvdA) - Zoetermeer

[Jos van Rey](#) (ex-VVD) - Roermond

[Ds. G.H. Kersten](#)

[Ds. P. Zandt](#)

[Ir. C.N. van Dis sr.](#)

[C.N. van Dis jr.](#)

[Ds. H.G. Abma](#)

[Ir. Henk van Rossum](#)

[Ir. Bas van der Vlies](#)

[Dr. Koos van den Berg](#)

[Driekus Barendregt](#)

[K.Meuleman](#)

Partners

Colofon

De Hofvijver is een uitgave van het Montesquieu Instituut en zijn partners. [Lees verder >](#)

[> Eerder verschenen nummers](#)

[> Contact met de redactie](#)

Parlement.com

[Kiezers](#)

[Partijen](#)

[Tweede Kamer](#)

[Eerste Kamer](#)

[Regering](#)

[Europa](#)

Europa-Nu.nl

[Praktisch Europa](#)

[Europa in de wereld](#)

[Nederland en Europa](#)

[Beleid en toekomst](#)

[Wie doet wat](#)

[Wat komt eraan](#)

Montesquieu- Instituut.nl

[Het instituut](#)

[Onderzoek](#)

[Onderwijs](#)

[Activiteiten](#)

[Publicaties](#)

[Europa](#)

[Nederland](#)